

Verklaring inzake beleggingsbeginselen Stichting Pensioenfonds Atos

1. Het bestuur voert een samenhangend indexatie- en beleggingsbeleid, tezamen het beleidskader.
2. Het Pensioenfonds heeft een lange horizon. De “duration” van de verplichtingen is rond de 19 jaar. Nu het Pensioenfonds gesloten is dient echter meer rekening gehouden te worden met de middellange termijn (< 10 jaar). Binnen deze periode zal het Pensioenfonds wellicht aansluiting zoeken bij een ander fonds of de verplichtingen overdragen aan een verzekeraar. Bij de invulling van de beleggingen dient rekening te worden gehouden met zowel de lange als de middellange termijn.
3. De beschikbare gelden van het Pensioenfonds worden op een solide wijze belegd. Het Pensioenfonds heeft als “ondernemingsbeleid” onder meer dat datgene wat efficiënt en effectief uitbesteed kan worden, uitbesteed wordt aan partijen die de werkzaamheden die aan hen uitbesteed worden als kernactiviteit beschouwen en om die reden beter in staat zijn om bijvoorbeeld op continue basiskwaliteit te bieden. Het daarbij gehanteerde beleid is beschreven in het uitbestedingsbeleid van het Pensioenfonds. De SAA wordt echter beslist door het bestuur (en niet door de vermogensbeheerders).
4. De (bestuurs-) doelstellingen van het beleggingsbeleid zijn bepaald met als referentie minimaal de nominale verplichtingen. Het excess rendement is het beleggingsrendement minus de groei van de nominale verplichtingen.
5. Risico:
Het Pensioenfonds onderkent dat extra rendement alleen kan worden bereikt met extra risico, terwijl extra risico geen garantie geeft dat er extra rendement zal worden gegenereerd. Om op lange termijn de pensioenen te kunnen uitkeren en enige mate van indexatie te bewerkstelligen zal het Pensioenfonds beleggingsrisico moeten nemen. Het nemen van beleggingsrisico is echter geen doel op zich en risico is ook niet slechts een volatiliteitscijfer. Onder gunstige marktomstandigheden zal het Pensioenfonds meer risico nemen dan in ongunstige.
6. Diversificatie leidt tot een meer geleidelijke ontwikkeling van het belegd vermogen (plussen en minnen dempen elkaar).

7. Het Pensioenfonds onderkent dat er implementatie aspecten kunnen zijn zoals kosten of monitoringrestricties die ertoe kunnen leiden dat er voor praktische oplossingen wordt gekozen i.p.v. theoretisch optimale oplossingen.

8. Beleggingsstijl (actief/passief/dynamisch):
De belangrijkste kenmerken van de beleggingsstijl zijn, in trefwoorden: lange termijn oriëntatie, dynamische asset allocatie binnen bandbreedtes biedt mogelijkheden voor outperformance, anticyclische rentehedge binnen het risicobudget leidt tot betere resultaten dan statische afdekking, top down benadering voor het Pensioenfonds als geheel, modelmatig, kwaliteit en rendement/risico georiënteerd. De beleggingsstijl van het Pensioenfonds in zijn geheel is actief. Dat wil echter niet zeggen dat op deelgebieden vermogensbeheerders geen passieve opdracht kunnen meekrijgen.

9. Aandelen leveren op langere termijn een risicopremie op voor de belegger. Illiquide beleggingen (zoals infrastructuur en private equity) leveren op langere termijn een liquiditeitspremie op voor de belegger. Kredietrisico in (staats- en bedrijfs-)obligaties levert een kredietpremie op voor de belegger. Al deze verschillende soorten premies, die een beloning zijn voor het risico dat gelopen wordt, kunnen (gedeeltelijk) teniet worden gedaan indien de beleggingen te duur worden gekocht of indien er te veel beleggingen worden gekocht die bedrijven betreffen die ten onder gaan. Dit laatste kan met ruime spreiding in de beleggingen deels voorkomen worden, het eerste risico (te duur kopen) kan met een anticyclisch beleggingsbeleid teruggebracht worden. Het Pensioenfonds belegt in principe alleen in zeer liquide assets.

10. Bij de uitvoering van het beleggingsstatuut (inclusief beleggingsbeleid en beleggingsplan) staat de “prudent person” regel centraal. Deze regel vertaalt zich voor het Pensioenfonds in de onderstaande uitgangspunten:
  - Het Pensioenfonds doet de beleggingen in het belang van de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.
  - De activa worden zodanig belegt dat de kwaliteit, veiligheid, liquiditeit en het rendement van de portefeuille als geheel zijn gewaarborgd. Het Pensioenfonds beoordeelt elke belegging op basis van risico- en rendementsoverwegingen en het totale effect op de beleggingsportefeuille in samenhang met de totale verplichtingenstructuur.
  - De activa die ter dekking van de technische voorzieningen worden aangehouden, worden zoveel mogelijk op gereguleerde markten belegt op een wijze die strookt met de aard en duur van de verwachte toekomstige pensioenuitkeringen.
  - De activa worden naar behoren gediversifieerd.
  - Er wordt gestreefd naar transparante beleggingen; gebrek aan transparantie herbergt een onzichtbaar risico in zich.

- Beleggingen in de bijdragende onderneming(en) worden beperkt tot ten hoogste 5% van de portefeuille als geheel. Wanneer de bijdragende onderneming tot een groep behoort, wordt het totaal aan beleggingen in de groep beperkt tot ten hoogste 10% van de portefeuille.

11. Vermijden belangenverstremgeling

Beleggingen worden alleen in het belang van de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden gedaan en elke verstremgeling met andere belangen moet worden voorkomen.

12. Corporate governance en stembeleid

Het Pensioenfonds wil haar maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen en onderkent het wetenschappelijk aangetoonde positieve effect dat van een goede corporate governance uitgaat naar het rendement. Corporate governance wordt in dezen gedefinieerd als het “stelsel van omgangsvormen voor bij de vennootschap en haar onderneming betrokken direct belanghebbenden, met name bestuurders, commissarissen en kapitaalverschaffers”. Recente maatschappelijke ontwikkelingen vragen pensioenfonds een actieve rol te gaan spelen in de beoordeling van goed ondernemerschap bij beursgenoteerde ondernemingen, middels het stemrecht dat voortvloeit uit hun aandelenbeleggingen. Het is lastig om als klein pensioenfonds een stembeleid te ontwikkelen en in de praktijk te brengen.

Niettemin is het belangrijk om het absenteïsme op aandeelhoudersvergaderingen verder terug te dringen. De wetgever deelt deze opvatting blijkens de Wet op het financieel toezicht (Wft) en zij is ook neergelegd in de opeenvolgende corporate governance-codes; derhalve moet een pensioenfonds overeenkomstig de Wft over een stembeleid beschikken.

Het stembeleid houdt in dat het Pensioenfonds zich op de hoogte stelt van het stembeleid van de vermogensbeheerders met wie het zaken doet. Dit stembeleid moet bekend en toegankelijk zijn.

13. Duurzaam beleggen

Het Pensioenfonds heeft een “duurzaam beleggen beleid”, dit betreft de wijze waarop in het beleggingsbeleid rekening wordt gehouden met milieu en klimaat, mensenrechten en sociale verhoudingen. Er wordt ten eerste voldaan wordt aan de minimale wettelijke eis dat er niet belegd wordt in producenten van clustermunite. Het duurzame beleggingsbeleid kent daarnaast als uitgangspunt de negatieve screening: uitsluiting van landen en of ondernemingen waar mensenrechten en/of vakbondsrechten systematisch en op ernstige wijze geschonden worden. SPA sluit ook de staatsobligaties van landen uit als deze landen onderworpen zijn aan sancties van de VN Veiligheidsraad en/of de Europese Unie. Deze sancties kunnen betrekking hebben op een situatie van grove en systematische mensenrechtenschending of op de inzet van controversiële wapens. Wanneer SPA

staatsobligaties van een bepaald land uitsluiten, betekent dat niet dat andere beleggingen in deze landen ook uitgesloten zijn. De lijst betreft de volgende landen:

- Central African Republic
- Democratic People's Republic of Korea
- Eritrea
- Islamic Republic of Iran
- Libya
- Myanmar
- Somalia
- South Sudan
- Sudan
- Syria
- Zimbabwe

Daarnaast is er een restrictielijst m.b.t. ondernemingen gebaseerd op het investeringsverbod clustermunie en betrokkenheid bij schending van internationaal humanitair recht. Het is niet toegestaan separate beleggingen in deze ondernemingen te verrichten, wel kunnen zij deel uitmaken van een breed gespreid beleggingsfonds waarin meerdere beleggers beleggen en waarvan een van de bedrijven minder dan 2% van het belegd vermogen van het beleggingsfonds uitmaakt. Voorts wordt aangesloten op het beleid dat de vermogensbeheerders hanteren wanneer er door hen wordt geïnvesteerd in bedrijven, waaronder hun professionele inschatting van de consequenties van niet-duurzame ecologische, economische of sociale ontwikkelingen op de toekomstige waarde van de beleggingen.